

Mark Bette en Berber Roorda: Echte duizendpoten.

Wie 'googelt' op Mark Bette en/of Berber Roorda stuit op een schat aan websites rondom judo. Of het nu gaat om regionale, nationale of internationale toernooien, of om – we noemen maar iets – de Special Olympics: hun namen zijn daaraan verbonden.

En alsof dat nog niet genoeg is, heeft dit judogekke (judo-te-gekke!) stel uit Drenthe afgelopen jaar een boek uitgebracht. Uiteraard over judo. Judogallery4all besloot om het

stell aan de tand te voelen.

Stel jezelf eens voor...

Wij zijn Mark Bette en Berber Roorda en een echt judostel. We wonen in Assen (Drenthe), waar wij samen vaak trainen bij ASAHI. Wij bezitten allebei de 3e dan judo, zijn jeugdjudoleider en scheidsrechter. Mark is Europees scheidsrechter, oftewel 'continental' en Berber is nationaal scheidsrechter. Verder zijn we de auteurs van het boek 'hikomi-no-kata'.

Da's nog eens wat je noemt een waslijst. Hoe lang loop je al rond in de judowereld?

Mark: Inmiddels ben ik 31 jaar actief in het judowereldje, waarvan 21 jaar als scheidsrechter en 17 als trainer. Berber: Ik ben 20 jaar actief als judoka, waarvan 11 jaar als scheidsrechter. Ik heb een aantal jaren bij een reguliere judoclub les gegeven maar ook twee jaar aan verstandelijk gehandicapten. Dat was een geweldige ervaring. Een van die pupillen werd kampioen op de Special Olympics in Groningen in 2000 en een andere pupil werd daar tweede.

En hoe ben je eigenlijk zo judogek geraakt?

Mark: Mijn buurjongen deed aan judo en die kwam geregeld met mooie prijzen thuis. Dat leek mij ook wel wat! Ik ben vervolgens met hem meegegaan naar een training en dat beviel zo goed, dat ik nooit meer ben gestopt.

Berber: Toen ik zeven was mocht ik (nadat ik mijn zwemdiploma's had gehaald) een sport kiezen. Ik heb toen aan verschillende proeflessen meegedaan. Turnen, volleybal, gymnastiek en ga zo nog maar even door. Maar het werd uiteindelijk judo. En dat is het nog steeds!

Twee judofreaks, samen een stel. Toeval bestaat niet, wordt wel eens beweerd...

Mark: Wij hebben elkaar voor het eerst ontmoet op de scheidsrechtercursus. Ik was al een tijdje scheidsrechter en mocht cursusleider Jan Gietema (continental referee) assisteren bij het geven van de cursus. Berber was één van de cursisten.

Ahaaa...

Berber: Ja, ik was toen 16 en vond hem meteen al een leuke vent. Maar ja hij was wel een stukje ouder dan ik en ik dacht: "Die is toch allang bezet,

"Elk toernooi, Super World Cup of instaptoernooi, heeft zijn charme"

dat wordt nooit wat." Maar toen ik 19 was - en intussen tot over mijn oren verliefd, heb ik de stoute schoenen aangetrokken en ben ik toch op hem afgestapt. En zie daar: we zijn inmiddels al 8 jaar bij elkaar.

Scheidsrechter word je niet zomaar. Je had daarvoor al 'wat' met judo, toch?

Mark: Tot mijn 17e heb ik aan wedstrijden meegedaan. Door allerlei blessureleed werd ik gedwongen te stoppen met wedstrijdjudo. Om toch betrokken te blijven bij het spelletje judo ben ik toen scheidsrechter en judotrainer geworden. Scheidsrechteren is gewoon heel leuk en spannend. Daarnaast is zaterdag voor mij vaak de dag dat ik een aantal vrienden en veel kennissen tref. Dus de sociale contacten maken het voor mij ook erg leuk. Door bijna elk weekend op de mat te staan dragen wij ook een steentje bij aan wedstrijdjudoënd Nederland.

Berber: Ik heb tot mijn 15e aan wedstrijden gedaan, maar had niet echt de spirit om topjudo te bedrijven en toen ik ging studeren kwam het er niet meer van. Op een gegeven moment zag ik een flyer voor de scheidsrechterscursus en dat leek me wel wat. Eenmaal scheidsrechter bleek het een ontzettend gezellig gebeuren. Niet alleen op de mat, maar ook daarnaast. We gingen als groep scheidsrechters vaak leuke dingen doen, bijvoorbeeld uit eten of waterskiën. Het is gewoon heel interessant om naar het judo te kijken door het (objectieve) oog van een scheidsrechter. En ik zie het als een grote uitdaging om een wedstrijd goed aan te voelen en op de juiste manier te beoordelen. Als je ambitieus bent en een flinke dosis talent hebt, zou je dus ook nog via deze weg op de WK terecht kunnen komen. Zoals Henk Plugge bijvoorbeeld, international referee.

En welke toernooien zijn voor jullie de slagroom op de taart?

Mark: De Super World Cups zoals Parijs, Hamburg en straks Rotterdam zijn geweldig! Maar ook een opstaptoernooi met beginnende judoka's met witte of gele banden heeft z'n charme. Elk toernooi is anders. Op de Super World Cups is het mooi om het maximale uit jezelf te halen. De NK's cadetten & junioren en de toernooien

in de districten zijn leuk omdat ik dan naast de arbitrage ook collega's kan begeleiden in hun ontwikkeling als scheidsrechter.

Berber: De Masters in Bremen zijn nu mijn favoriet, maar ik zou ook heel graag nog eens op de NK's voor senioren willen arbitrereren.

Coaches. Een doorn in het oog, of 'part of the game'?

Mark: Ik geniet het meest van een wedstrijd als die geladen is door emoties en de coach het maximale eruit wil halen. Wij proberen ons natuurlijk zo min mogelijk te laten beïnvloeden door coaches of publiek. De aanwezigheid van een fanatieke coach gebruik ik meestal om mijn concentratie vast te houden.

Berber: Mark haalt me de woorden uit mijn mond. Vooral dat laatste herken ik heel erg. Een fanatieke coach houdt je scherp en draagt bij aan de sfeer.

Beschrijf je ultieme hoogtepunt tot nu toe eens.

Mark: Parijs!! In 2004 mocht ik het EK senioren doen en daarnaast de Super World Cup in Parijs. Het EK was al geweldig, maar Parijs.... Dat was helemaal geweldig. Toen ik die vrijdag de sporthal in ging, werd ik al overweldigd door de sfeer en de grootte van het stadion. De volgende dag zaten er meer dan 10.000 mensen in de hal. Wat een sfeer!! In de halve finale mocht ik Iliadis (Griek, Olympisch Kampioen 2004) tegen een Fransman arbitrereren. Het dak ging eraf. Kippenvel.

Berber: Het NK dames senioren 2004 en de Masters in Bremen. Ook als toeschouwer op de tribune vond ik de Super World Cup in Parijs 2004 een hoogtepunt - natuurlijk ook omdat Mark daar in actie kwam, daar was ik best een beetje trots op.

Hebben jullie verder nog ambities?

Mark: Het niveau van de Nederlandse arbitrage is erg hoog. We hebben een groep relatief jonge, getalenteerde en ambitieuze scheidsrechters. Iedereen wil het maximale eruit halen. Mijn droom: De stap maken van continental naar internationaal zodat de weg open ligt naar het WK junioren, senioren en de Spelen. De lat ligt dus hoog. Gelukkig hebben we een korps waarin we het elkaar ook gunnen om door te groeien. We proberen elkaar

te begeleiden en opbouwende kritiek te geven.

Er is een gezonde concurrentie.

Berber: Ik ben dus een van die jonge, ambitieuze, nationale scheidsrechters en mijn eerste doel is naar de NK senioren te kunnen en dan op termijn door te groeien naar continental. Het zou toch leuk zijn als er weer eens een vrouw bij de Nederlandse continentale scheidsrechters zou komen. Het liefst een lange blonde vrouw natuurlijk, maar een korte brunette mag ook hoor, haha!

En dan is er ook nog jullie boek. We zijn nieuwsgierig geworden...

Mark en Berber: Wij hebben ons in 2005 voorbereid voor ons 3e danexamen. Tijdens het danexamen mochten we een 'eigen werkstuk' laten zien. Het maken van een werkstuk ging wat ons betreft verder dan het logisch achter elkaar zetten van een aantal technieken. Het werkstuk moest in onze ogen een thema en een rode draad hebben. We waren al een tijdje bezig met hikomi-waza technieken en variaties hierop. Deze hikomi-waza technieken hebben we gebruikt als thema voor ons eigen werkstuk en vervolgens hebben we deze technieken in een bepaalde vorm (kata) gegoten; het hikomi-no-kata. Tijdens het oefenen werden steeds meer mensen enthousiast over ons werkstuk en men adviseerde ons er wat mee te gaan doen.

Jhon Ramaekers (continental scheidsrechter) heeft vervolgens de technieken vastgelegd op foto's en film, terwijl wij zelf de tekst geschreven hebben. Zo is ons boek ontstaan. Uitgeverij Elmar heeft een aantal mensen naar ons manuscript laten kijken en zag er vervolgens wel brood in. In juli 2006 lag het eerste exemplaar in de winkel.

Bedankt voor jullie medewerking. Succes in jullie verdere scheidsrechterscarrière

